

Csurgó és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap — Megjelenik minden vasárnap

ELŐFIZETESI ÁR:
Egész évre: 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt (4 kor.)
Negyedévre: 1 frt (2 kor.)
Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)

Szerkeszti:
Dr. Nagy Sándor ügyvéd.
Szerkesztőség: Csurgó, Széchenyi-tér,
Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓHIVATAL:
Vágó Gyula könyvnyomdája,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A parlamenti helyzetről.

A kinek szélesebb látóköre van, mint a politikai határ köre, a kinek pillantását nem korlátozzák a pártérdek, — az jóleső megnyugvással fog most megpihenni a magyar parlamenti viszonyok békés alakulásán. Általános társadalmi és mezőgazdasági érdekeink szenvedtek súlyos sérelmeket az alatt a nyemés alatt, melyet a késhegyig menő politikai ellentétek gyakoroltak rajuk s hosszú ideig attól kellett tartanunk, hogy sokkal drágább, sokkal becsebb kincseink forognak koczán, mint az elkéséredéssel és bámulatossággal kitartással védelt sajtószabadság, közszabadságainknak ez a hatalmas, minden idők reakciójával versengő oszlopa.

Ugy látszott egy pillanatra, hogy a megtámadott sajtószabadság után hajlandóság mutatkozik a szólásszabadság korlátozásra is, a mit még nagyobb veszedelemnek kellett volna tartanunk. Nem mintha a kimondott szó szabadsága nagyobb értékű volna közszabadságunk biztosítékai között, mint a sajtó, a leirt eszmék és százezernyi példányban sokszorosított gondolatok szabadsága, — hanem azért, mert attól kellett tartanunk, hogy a parlamenti ellenzéket az erőszakos rendszabály még jobban felbőszíti, még nagyobb ellent-

állásra készíti s ez esetben csakugyan beállott volna az, a mit most még csak a rémüldözők festettek a falra: a végtelenségig menő obstrukció, a mi egyértelmű a parlamentarizmus, az alkotmányos élet veszélyeztetésével.

Hála istennek, ez nem következett be!

De nem volt messze és napokon át fenyegetett bennünk. A többségnek pedig meg kellett volna fontolnia, hogy mit ér vele, ha behozza a párhuzamos üléseket s behozza a klotürt. Ezek manapság már elkopott fegyverek, a mellett, hogy a legnagyobb mértékben veszedelmesek is. Először is azért, mert a kormányok jönnek mennek az alkotmányos életben s a mit ma egy szabadelvű többség mint a parlamentarizmus és alkotmány védelmét a kisebbségre kenyszerít, nem lesz az a szájkosár holnap egy reakzionárius kormány kezében eszköz arra, hogy a parlamentarizmust megfojtja s az alkotmányt elkobozza?

Ezt meg kellene komolyan fontolni.

Már csak azért is, mert a klotür már nem elenszere az obstrukciónak. A példa tőlünk egy lépésnyire van: az osztrák parlamentben. Ott bezeg meg van a klotür, de az nem akadályozta meg az ellenzéket abban, hogy agyonbeszélje, agyonszavaztassa és agyonkiabálja az osztrák minisztereinek több-

ségét. Egyszerűen elővették a névszerinti szavazások módszerét s szavaztattak minden kérdésben névszerint, a jegyzőkönyvtől kedve, az ülés bezárásáig. A készen tartott husz aláírás iszonyatosabb fegyver minden szóáradatnál, mert a végső feszíti a képviselőház figyelmét, mert minden pártnak az első tanácskozási percztől az utolsóig teljes számban együtt kell maradni, mert nem lehet sohasem sejtteni, hogy mikor csap le a névszerinti szavazást kérő iv a házra, egy egy ülésben akár ötszöt is s mindig meglepetésképen. Már most tessék meggondolni, hogy minden névszerinti szavazás egy óra hosszúig el-tart s tessék elképzelni hát akkor, hogy micsoda kárpótlás, vagy gyógyszer az a klotür az elvi magasiaton álló, vagy akár a szalmát esépelő üres beszédek ellen is!

Mert az elkéséretett, megbosszantott ellenzék bizonyosan hozzányult volna a legrosszabb eszközhöz, a botrányok provokálásához is s kaptunk volna olyan szomorú parlamenti viszonyokat, a melyeket mi munkás polgárok, a kiknek egyéb ideáljaink is vannak, mint egy késhegyig menő politikai háboru, bizonynyal a legnagyobb megöbbenéssel láttunk volna.

És e szomorú kilátások után a békének legszebb derűjét hozta ránk a magyar parlament méltóságát lel-

Tárcza.

Határszéli tapasztalatok és élvezetek.

II.

Dübörg a vonat s mi álmos fővel Szombathely felé indulunk, hogy ottan egidőre elváljunk: feleségem Tarcára menjen, én meg Pozsonyba, majd meg főlebb is — a felvidékre.

Minthogy álmosak voltunk, olyasfélélt éreztünk nehezédni szempilláinkra, a mit álomnak hívunk; de mivel kevésse előbb olvastuk a kolomeai vasuti szerencsétlenségről, a hol a vonat hidastól fürdeni ment éjnek idején s zivatarban a megáradt folyóba s hallottunk egy amerikai történetet, a hol két szembejövö vonatból csak a két gép kéménye marad meg, a többi — ember, és egyéb rakomány pozdorjává zuzódott: felriadtunk egyegy kocsirolásnál az állomásokon, hálát adva az égnek, hogy eddig megtartott s könyörögve, hogy továbbra is tartson meg menten minden vasuti karambolázástól.

Még sötétes volt, mikor Szombathelyen kiszálltunk, hog. aztán különböző irány felé újra beszállunk. Ólomszínű felhők az égen; emésztő fájdalom az elválás miatt a szivekben; szaggatás a nyitva felejtett ablakok miatt a fejekben s a fülekben és végül a

görbülés és folytonos álmos fejbiczenések miatt nyilalás a gerincben és nyakszirtben.

Hogy feleségem szerencsésen érkezett Tarcára: értesültem, hogy azonban én minőnként kerültem Pozsonyba s micsoda határszéli megfigyelések révén: gazdagodott tapasztalatom — bővebben is kiszemezem.

Egy árva panasom sincs a gyorsutazás miatt, mint a hogyan én 7 óra alatt Szombathelyről Pozsonyba kerültem. Vonatunk reudes viczinális; egy hátránya van, hogy nem jár háttal fordítva a gép, mint Somogy-Szobbról Baresra, a hol is praktikus szempontból törtemk ez, hogy a masinista szabadabb szemmel lássa, nem kell-e köszendarral megdobni egy-egy ökröt, ha nem akar kitérni a vonat elől.

Egy hátránya van tehát, mint mondám, hogy nem megy hátrafalé a gép, mikor előre megy; máskülönbön azonban boven reszesíti az utast a viczinális minden elonyeibe. — Még a kis állomásokon is pár perczig áll, hogy gyönyörködjek az utas az egyhangú vidéken: közép állomásokon már 10—15 perczig állunk s mentve vagyunk erre az időre minden rázástól; keresztező pontokon fél és háromnegyed óra a reudes pihenő s némi összeöntögetett u. n. hanzlival, ezetes szalmabor spriccerrel erősítjük tagjainkat s némi szalámmal, mely talán még a szalámit

legelőször készíteni kezdő gyáros legelső gyártmányából maradt az utókorra, a miről kellő keménysége tehet tanúságot. —

Hát még micsoda nevetek lehetett hallani az egyes állomásokon. Száll-Sárkány, majd meg Beő-Sárkány hangzik. Jézusom, nem is oly messze egymástól két sárkány s hozzá az egyik bő; ez sok ilyen kis területre, nem számítva ide azokat a sárkányokat, kiket az élczes vők olykor-olykor eregetni szoktak.

Ezenfelül három új fával is ismerkedtem meg, u. m. Pos-fával, Déneh-fával, Vados-fával s ezek helységnevek. Vártam, hogy jön majd Kaptafa- Akasztófa- és Kofa-falu a mikor egy váratlan szentre akartunk Moson-Szt-János helységél.

Magam is János, az Uristen is János, mondom, ez jól s van végtelen örömmre szolgál, hogy a kalendáriumi szent Janoshoz — majdnem kettő esik minden hónapra — magam is csatolhatok még egyet s ez a mosonymegyei szent János. —

Haladunk és megyünk rendtletlenül gyors viczinálisunkon, mely két ízben is megállott a szabad pályán, hogy helyet engedjen a „Vigyázz ha jön a vonat” felé feliratú táblánál egy akadekoskodó lonak s egy másik helyen, hogy a birkák a maguk böles belátása szerint, lassu tempóban, a pályatest másik oldalára legelni mehessenek. —

kükön viselő higgadt politikusok csilapító közbenjárása.

A politikai érettségnek bámulatos vizsgáját állotta ki ellenzék, kormány-párt és kormány egyaránt. Az a régi tapasztalat, hogy a magyar nemzet politikai érettségben mindjárt az angol után következik Európában, most ismét új bizonyítékot nyert és éppen akkor, mikor a szomszédunkban még most is ég a csóva, melylyel lángba akarták borítani a mi szerény hajlékunkat.

Ez a tanulság nekünk, békés polgároknak, a kik jobban szeretünk minél távolabb maradni a politika harcmezéjétől, hogy társadalmunk és közgazdaságunk bajainak orvosiásán munkálkodhassunk kétszeres buzgalommal, annál jobban esik, mert szükségünk van most arra, hogy az ország figyelme jobban összpontosuljon a közgazdasági kalamitások felé.

De nem akarjuk elmulasztani, hogy őszintén üdvözljük a magyar parlamentet azért a diadalért, a mit őnmaga fölött kivivott.

Üdv az ellenzéknek, mely bizonyította, hogy elvi küzdelmében mindig irányadó előtte az ország jölete! Üdv a kormánynak, mely meghajolt a mérsékli politikusok halatalmas érve előtt s a rendelkezésére álló hatalmi eszközöket nem vette igénybe, és üdv a többségnek, mely óriási ereje tudatában nem élt vissza ezzel az erővel s készséggel fogata a békét, mikor az megköthető volt.

Ebben a harcban nincsen legyőzött és nincsen győző, de van diadal és győzelmi öröm, melyet az a nemzet érezhet, a melynek ilyen parlamentje van.

H i r o k.

— **Melicskó Miklós** járásbíróságunk új vezetője aug. 1-en megerkezett. Miután azonban hivatalos teendőinek megkezdése előtt 6 heti szabadságát veszi igénybe; egyelőre marad minden a régiben. A mi azt jelenti,

Végre is azonban Pozsonyba értünk. Mindjárt lehetett látni, hogy nagyobb városba érkeztem, mert két hordár is meg akarta ragadni pakktáskámat s németül hadart s mikor nem engedve neki az omnibuszokhoz értem, ezek is kifogástalan becsi németéggel üdvözöltek. Amde én magyarul szólalván meg, ők is magyar szóra fordították a beszédet, mely majdnem úgy jött ki a szájukból, mintha egy vasvilla volna odapöcckölva fogaik közé. —

Kiérve a másik állomásra, úgy vettem ki, hogy itt egész népegyveleg gomolygott, mert sokféle nyelv volt hallható s oly sokféle viselet tarkította helysegeit, hogy szinte csodálkoztam.

Láttam négy kaftános és pájeszes zsidófit, kik hagymát ebédeltek száraz kenyérral s egy pohár sört ittak meg négyen erősítőül, láttam cigányasszonyt, ki egész nekivörösödve pipált, az ura meg az előbbi pipálások nedves maradékát szopogadta; láttam két keleti papot, kik a Perzsiában lakó keresztények javára gyűjtenek addig, a míg le nem leplezik őket, mint néhány év előtt az ugyily czeiből fáradókat; láttam pörge kalapu, sarkantyus magyart; láttam kajalábu jámbor német parasztokat s láttam a többi között fegyver nélküli és fölfegyverzett tót atyfiakat.

hogy folyik tovább is az általános törvénytörés és tart körülbelül szeptember közepéig. Dr. Derék Pal albró szabadság ideje a heten letelik s így ő a telekkönyvi ügyeket nyomban átveszi. Az új járásbíró megjelenése annyi elonyyel megis járt, hogy a majus óta beadott új kereset levelekre szeptember közepétől október közepéig a tárgyalási határnapok kiüsztek.

— **A főgimnázium új épülete** s mellek helyiségei, u. m. a tornacsarnok és a szolga lakás lassan-lassan teljesen elkészül. Mga a főépületen alig van valami tenni való s attól eltekintve, hogy néhány terem padozatát most készítik, az épületet befejeztnek mondhatjuk. A múlt hét folyamán Bahnt Zoltán műépítész is megtekintette az építkezést s néhány helyesbítést tett. Az iskolai évet, dacára annak, hogy aug. végére a főépület minden esetre készen lesz, valószínűleg mégis csak a régi épületben nyitják meg, mert a szükséges felszerelésre mai napig nincs fedezet s számítás szerint az év vége előtt aligha lesz beszerezhető. A torna csarnok, mely egyszersmint dísz termül is fog szolgálni, igen sikerült, külsőleg is csinos épület Nagyságára nézve pedig semmi kivanni valót nem hagy fent. A belső munkálatokon most dolgoznak s rövid idő alatt befejezik. A tornacsarnokról elmondhatjuk, hogy kevés hasonló helyiség van az országban. Felszerelése is a modern igényeknek megfelelő lesz. Megemlítjük még e helyen, hogy az épülethez vezető főbejárást terv szerint meg ez ebben elkészítik s a Kalocsay fele tanár lakást valószínűleg októberben terombolják.

— **Ujtás a hírlapok expedálására körül** A kereskedelmi miniszteriumban erősen foglalkoznak egy ujtással, a mely ha megvalósul, az újságolvasó közönségre nagy előnyvel fog járni. Arról van ugyanis szó, hogy a fővárosi lapokat jövőben a gyorsvonatok szállítják s minden oly állomáson, a hol tekintélyesebb számban járnak a lapok, leadják. Az így leadott lapok aztán nem kerülnek a posta hivatalba, hanem az állomásról nyomban széthordatnak. A pécsi postai igazgatóság a hét folyamán városunk hírlap előfizetőinek czimszalagjait szinten bekérlette s a mennyiben nálunk oly számu előfizető van, a mely szám elegendő az ujtáshoz, úgy legközelebb, 6 órával mi is előbb olvashatjuk a fővárosi lapokat. Az ujtáshoz szükséges munkaerőt, postáink vezetője díjtalanul ajánlotta fel s így remélhető, hogy néhány nap múlva már az új mód szerint kapjuk a lapokat.

— **Főgimnásiumunk értesítője.** Most jelent meg. A 148 oldal tartalmú értesítőben Dr. Hejjas Imre „Földrajzi kirándulás” czimen hosszabb tanulmányt közöl,

mely a földrajzi tanítás módszerét ismertet. Dr. Vida Károly igazgató, az iskolai év történetéhez közöl adatokat s a főgimnásium régi és új épületére nézve kidolgozott s az egyház megye által elfogadott memorándumot ismertet. Az értesítőből következőket ismertetjük: köztartásban 165 fiu nyert ellátást evi 50 frt. díjjal. Az év folyamán alatt beteg volt 255 súlyos beteg járványos 30. Halálozás nem történt. Az év elején beiratkozott 275 ifju, év végén maradt 260. Vallás szerint volt ref. 96. ag. evang. 11, r. kath. 119, zsidó 32. Az ifjak 5 horvát országit kivéve mint magyar. A taneredmény szerint jeles ifju volt 13. — jó. osztályzatú 45, — elegendő 136, — 1 tárgyból elégtelen 39 — 2 tárgyból, 16, több tárgyból 11 — összesen 66 secundáns. (csak nem 15 rész) Érettségi vizsgát tett 15, kik közül csak 1 lett javítóra utasítva, 2. Meszaros Janos és Szűcs Zoltán jelesen erettek. Ősztől díjak és jutalmak 2364 frt. 80 kr. összegben osztattak ki. A jövő tanév szept. 4-én nyitattik meg. Tandij 20 frt. Köztartási díj 60 frt.

— **Megyegyülés.** Somogy vármegye törvényhatósága aug. 1-én nem valami nagy részvet mellett tartotta meg negyed évi közgyűlést. A letárgyalt fontosabb ügyek közül felemlítjük, hogy a vármegye a honvédelmi miniszternek, a magyar katonai iskolai alapítványi helyek szervezése tárgyában hozzá intézett felhívása folytán ki mondotta hogy alapítványi helyet ő is létesít. Debreczen város airtata folytán a katonai törvényjavaslatokért, a kormánynak s a törvény hozási faktoroknak bizalom szavaztatott. Ezen tárgynál meglehetősen blamagét követett el Szalay Imre és Károly, a kik azt indítványozták hogy a törvényhatóság Apponyi Albertnak mint a fenti törvényjavaslatok kezdeményezőinek szavazzon bizalmat. Az indítványra írásbelileg kertes névszerinti szavazást, melynek eredménye az lett, hogy a 2 indítványozó 6-od magával maradt. A csurgói nagyvendéglő ügyében hozott városi határozat jóváhagyatott. A többi tárgyak lényegtelenek voltak s 1 nap alatt elintéztettek s a gyűlést aug. 1-én be is fejezték.

— **A mi tengerünk,** a szép Balaton soha sem volt olyan nepes mint az idén. A fürdőzésre kitünően alkalmas somogyi part mentén fekvő legkisebb falu is tele volt fürdőző vendéggel. Szent-György, Berény, Fonyód, Szántód, Földvár, Keresztur alig képes befogadni a sok fürdőzőt. A vendégek legnagyobb része somogy megyei és fővárosi, van azonban ott az ország minden részéből üdülő vendég bőven. Néhány év óta a közönség annak a tudatára ébredt, hogy a drága külföldi tengeri fürdőt teljesen pótolja a mi szép Balatonunk s valóságos előzóni a különben is kitünő gyógyhatású vizet. Még

A fegyvernélküli atyfiak Budapest városát mentek építeni és szépíteni; a mint igaz is, hogy Budapestnek monumentális épületei az ő arcuk verejtékével készültek; a baltákkal és hosszú furókkal fölfegyverzetek pedig haza törekedtek, hogy idővel ugyanezen fegyverrel ujjalag is az alsóbb vidékre nyomuljanak.

Ez utóbbiak utlajosok valának s ezek egy része Komáromnál szállott volt partra, hogy őrizze a komáromi várat, másik részük Csepel-szigetig nyomult, hogy a lerombolandó czitadellának esetleges ágyúzásait szemmel kísérjék, míg mások Belgrád alatt horgonyoztak, hogy a mostani felszínen lévő Simics-kabinetnek tamasztó és védő oszlopai legyenek, a mind inkább felburjánzó szerb radikálizmus és ugyanott labrakapó disznóvesz ellen.

Voltak az állomáson kaszával ellátott emberek is; de ezek csak nemzetőr-szamba mehettek, mert értesülvén arról, hogy az alföldi munkás-sztrájk szűnőben van, butykosokkal kezükben hazafelé vonultak olyan kupékban, a melyekre rá van írva: hat lónak, vagy 36 embernek.

Elindultunk végre A most említettem marhaszállítókból rettenetes hangzású ének egész veszetül harsogott; a rendes III. k osztályu kocsiába ülő parasztságnyok rit-

tak és ölekeztek, előre is bánkódva férjeik után, ha le találának zuhanni a harmadik emeleti állványokról és kinalgatva egymást valami szeszcsédeséggel, hogy keserűségöknek ez legyen ellensúlyozója.

Az I. osztályon utazók nagy urak lehettek mert, noha jegyet sem váltottak, egész csoport ember nagyban süvegelte őket a beszállásnál. A II. klasszisban lévők egyes közönség valánk: itt egy zsiros tárczáju lókupecz, amott egy folytonosan gseftről beszélő szatócs ült; szemben velem egy muszkabajszu rezessoru ur foglalt helyet, kitől annyira áradt a dohányszag, mintha nikotin-lébe áztatta volna minden ruháját; mellette egy uri dajka mozgott folyton visító kis gyermekekkel s mellettem egy pápaszemés vén matrona, ki, ha tőle függött volna, bizonyára kihajgált volna beuntunket, olyan gyönyörű pillantásokkal tekintett reánk, kedves utazó társaira.

Most a vidéket kellene leirnom, de majd csak a morva határszéljél mondok el, hogy mit láttam s hogy a mondottakon kívül mit tapasztaltam.

Matter Janos.

ezelőtt néhány évvel alig néhány fűrdővendég lézengett, ma már 100-akra megy azok száma, kik az egész idényt ott töltik. Az az előtt jelentéktelennek tartott kis falucska ma megélenkülnek a sok idegentől. Így Keresztur, Berény. Lelle meg van rakva vendégektől s egyik-egyik helyen már 700—1000-ig emelkedett számuk. Fonyód, Fildvár pedig ma-holnap világfürdőkké nőik ki magukat. Egyre-másra épül a sok díszes villa, szép és kényelmes vendéglők állanak rendelkezésre, úgy hogy a finomabb igényeket is képesek kielégíteni. Sajnos azonban, hogy a kisebb telepek alig tesznek valamit a saját és a közönség érdekében. A közönség a legprimitívabb viskókban foides szobákban kénytelen meghuzni magát. Kényelemről szó sem lehet, legfeljebb nyugalmas pihenő helyekül szolgálnak ezen falvak. Nemelyik helyen akad egy-egy önkéntes fűrdő igazgató, a ki igazán önfeláldozó módon igyekszik okszerű újításokon, a fűrdő helyek rendezésén, fásításán stb. de az a baj, hogy maguk a községek mit sem akarnak áldozni, az ambulans fűrdő közönség pedig ily ezelokra nem sarczolható meg. A mi népünk nem értelmes, illetve nincs elég érzéke a szép és jóhoz s csak azt szereti, ha mentül kevesebb kiadásal szedheti a nagy jövedelmet. Balaton melletki községeknek lakói is ez az elv vezet. A nagyszámú közönség érdekében semmit sem tesz, pedig az 500—1000 fonyi ember 2—3 hónapon át tetemes összeget hagy náluk. Idővel azonban, a mint a fűrdő vendégek számának emelkedése fokozottan nő, rea fognak jönni Balaton parti községeknek lakói is, hogy nekik is tenni kell valamit, mert a mostani semmit nem tevessel elriasztják a közönséget s e dobják maguktól azt a számba vehető tekintélyes hasznot, melyet ugyszólva minden viszteher nélkül élveznek.

— **Megvadult lovak.** Rémes jelenetek voltak tanui aug. 3-án a Majorban járó-ke-lők. Mautner Albert berzenzei lakos a zágrabi leszámítoló bank üzletvezetőjének 2 fiatal lovát tanitgatták kocsit előtt járnai Midon a lovak a Festetics-féle majornal haladtak, egy velök szembe jövő biczikistától megrádvá nyugtalankodni kezdtek. A biczikist látva, hogy a lovak felnek járművetől, leszállt vasparipajáról. Azonban már késő volt, mert a két ló annyira megvadult, hogy egy hirtelen ugrással a kocsit felre rautotta, mire a rozszant kocsit közepén kette vált s hátulso fele az árokba dől. Most következett egy rémesjelenet. A kocsis képtelen volt a neki vadult állatokat megfékezni, a 2 ló elszaggatta szerszámát s szabadon vágatott az orszaguton, a hol egy dorongfával megrakott kocsinak szaladt. A kocsiból kiálló hegyes fa a megvadult lovak szügyebe vágódott s a lovakat alaposan megsebesítette. Az egyik futás közben a kathedtemplom előtti terep összerogyott es nyomban megdőlött, a másik pedig bent a városban esett össze. A kocsinak szerencsére semmi nagyobb baja nem törtent.

— **Lezuhant a padlásról.** Palotár Györgyné csurgói földműves neje a hét elejen háza padlásáról veletlenül leeset, es nyomban szörnyet halt.

— **Megégett.** A szülői gondatlanságnak ritka példaja törtent a napokban Alsokban Lutar Andras ottani földművesnek 12 éves vak fia, még atyja a mezőn járt megégett, es irtóztató szenvedés után meghalt. A szerencsétlen vak fiut, atyja magára hagyta s valahogy a tűzhely körül ruhája tüzet fogott s a nélkül hogy valaki segélyere mehetett volna, össze egett. Sebeiben 48 óráig kínlódott s iszonyu kínok között halt meg.

— **Vizbe fuladt.** Balaton-Berényben aug. 1-én egy 3 éves kis fiu fűrdés közben a Balatonba fuladt. — Több apró társaival a Balaton sekély vizű szelén fűrdött, a valamivel idősebb fűrdőző társai a kis fiut magára hagyták, a ki megfoghatlan módon beleveszett az alig 15 c.-méternyi vizbe. Fűrdőző pajtsái megrémülve látták a kis fiut a víz tetején lebegni. Mire a fűrdőző közönség a jajveszekelésre figyelmissé töve, segélyre sietett, mar késő volt, nem lehetett életre hozni. A gondatlan szülék ellen a vizsgálatot megindították.

— **Falb-féle napok** jártak a mult hét, sőt a jelen hét folyamán is. Éjjelenként őrési esozések voltak, a hőméro 13—14 fokra szállt le. A furcsa időjárás valami rendkívüli károkat nem okozott ugyan, mindamellett gazdáinkra még elég csapás volt, a mennyiben a betakarodást nagy mértékben hatraltatta s a kint levő gabonát alaposan megrongálta, úgy hogy a rozs es buza keresztek már esirzani kezdenek. Vigasztalásul szolgálhat, hogy Falb augusztus 5-én túl jó időt jósol s reméljük, hogy ha első rossz jósolata beteljesült, ez is bevág.

— **Pályázat.** A posta es távirvánál kezelési szolgálatra alkalmazandó es a XI. fizetési osztályban 500 frttól — 700 frtigi emelkedő évi fizetéssel, továbbá lakpénzilletményekkel javadalmazott posta es távirván segédtiszttek kiképzésere f. é. szeptember hó 15-től kezdve hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamok nyitattanak Kaposvárott es Nagy-Kanizsán. — Ezen tanfolyamokra haligatokul felvetetnek: 1. Első sorban az 1893 II. t. cz. 5. §-a értelmében kisebb hivatalnoki alkalmazásra igényjogosultsággal biro igazolványos katonai altisztek. 2. Postamesteri vagy kiadói minőségben szolgáló oly férfiak, kik a gymnasium, real vagy polgári iskola negyedik osztályát vagy ezekkel egyenrangu más iskolák megfelelő osztályait elvegeztek; 3. Ugyanazon iskolai előképzettséggel biro es 18-ik életévüket meghaladott más férfiak; végül ha ily pályázók kellő számal nem találkoznak 4. A fenti iskolai előképzettséggel rendelkező, 16-ik életévüket beöltött ifjak is. — A felvételre megkivántatik továbbá annak igazolása, hogy folyamodó a.) a 35-ik életévét még nem haladta tul; b.) magyar állampolgár; c.) a magyar, — illetve, ha horvát-szlavonországi illetőségű, — a horvát nyelvet szóban es írásban teljesen írja; d.) fedhetlen előéletű; e.) a posta távirván szolgálatra testleg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény közhatóságú orvosi bizonyítvánnyal igazolandó. A tanfolyamok haligatói beiratási es tandij fejében Tíz (10) forintot kötelesek fizetni s e díj lefizetése alól csak az igazolvánnyal biro katonai altisztek mentetnek fel. — A tanfolyam szabályszerű bevezzése es az előirt szakvizsga letétele után a hallgatók posta es távirván segédtisztai állásra képesítést nyernek, illetve a posta es távirván segédtisztjelöltek létszámába felvetetnek. A kik ezen tanfolyamokba belépni óhajtanak, erkölcsi es iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvényeket f. évi augusztus hó 31-éig es pedig a már közzszolgálatban állók rendes előjáróságuk utján, a többiek pedig az illető szolgabiro vagy polgármester közvetítésével a fentebb említett es a tanfolyam helyére nézve illetékes posta es távirvánigazgatósághoz nyujtsák be.

— **Az ih.-berányi önk. tüzoltó egylet** f. évi augusztus 8-án a sukordi raczvesztési urodalmi erdőben saját penztára javára nyári táncmulatságot rendez. Kezdeté d. u. 2 órakor. Belépti-díj: személy jegy 50 kr. családjegy 1 frt.

Kiadó lap tulajdonos:
Vágó Gyula.

C s a r n o k.

A világosi fegyverletétel (aug. 13 1849.)

Úti porral fedve, fátadottan
Mi gyászos legény kezeleg ottan
Oly szomorun bandukol előre,
Mintha nem is e világból jöne.

Sipkája szemére vágva, melyen
Izzadás es bánat ül a képen
Jobb kezében tört kard markolatja
Mas kezében kis motyóját tartja.

Durva inge egykor tán fehér volt
Most piroslik rajta szenny es vérfolt
Mekköpött a veres nadrág szőre
Rongyos is volna tán ünneplőre.

De hisz' neki nincsen vasárnapja,
Azt se tudja, hogy ma István-ajja;
Ej — es nap utazva szomjan, ehen
Megáll s körülnéz a falu végén.

Szülőhelye tövig le van égve,
Kormos falak bámulnak az égre
Alig látni embert, — úgy megfogytak
De a sirok ott kint — szaporodtak.

Ujra fedve van a faluháza.
Ereszében négy ember tanyaza,
Beszélgetnek oly szomorun, búsan
Mint a kiknek házába' halott van.

Egy közülök az utast meglátja
S így kiált rá: Kend az Istvan bátya.
Szóljek már hol veszi magát itten
Merre? Honnan? Hova? — hozta Isten!..

„Hozott ám a balsors, — melyre átok!
Jó barátim! — oda van hazátok!
Így beszéle keserűn nevetve
Nevetése sirásnak beillne.

Honnan jövök? . . . árulós földéről.
Meddig megyek? . . . mig lábam kinem dől.
Huszár voltam . . . Isten katonája . . . !
Most úgy hinak, hogy . . . Kossuth kutyája.

„Árulós volt! . . . gyóztünk Zsolca mellett
Gyóztunk, mégis hatramenni kellett,
Holott kardunk gyóztos villámlása
A muszkának lett volna romlása.

Nem engedte üzni, — szedte-vedte,
Mig erejét újra összeszedte
Most már ő jött üldözve megettünk
Aradig tíz harapást nem ettünk.

Több gondom volt fakó paripámra,
Ehezett es fogyott szegény pará:
Regztől est g marsban, soha ölban
Debreczennél iotték ki alólam.“

Elakadt itt szava a huszárnak,
Szemei is könybe lábadának
Es elfordult, tán hogy meg ne lássák
A ven gyermek könyei hullását

De mind jobban gyúlt a falu népe
S kérte őt, hogy még tovább beszélne.
Így folytatta faderékre ülve
S mindig jobban gyúltongnek körülé:

„Hej Világos! Átkozott Világos!
Alattad lett birnevünk homályos.
Ott gyalázott meg — adta“
Nem szóltott, csak fogát csikorgatta.

„Világosnál összegyűlve álltunk,
Azt hittük, hogy végesatára szallunk
S mely előre mindig bátran rontott:
Mi szővadunk képezte a frontot.

Front elebe örnagyunk kinyargal
Sáppadt areczsal, fényes kivont karddal;
Szólni kezdett es lön nagy esendesség,
Minden szava füleimbe eseng még.

„Fiaim!“ szólt. „bátor, jó vitezek!
Fáj a szívem, ha reátok nézek,
Rátok, kikkel Nagy-Sarlónal voltam
Rátok, kikkel Szóny alatt harcoltam.

Dicsőség volt lelketek párnája,
A nevetek — Isten katonája;
S mert valátok mindig halni-készek.
Mi vár rátok!? tudjátok-e? szegyen!

Üres szóra, pusztá igéretre
A sereg már fegyverét letette . . .
A seregnek színe, java bátra
Fiaim! meg csak ti vagytok hátra.

De mit kiki fokinesének tartott:
Egyitek se adja át a — kardot
Szegyen arra, a ki általadja . . .
Elég, ha megmarad — markolatja.

És a zászlót, — mely alatt küzdöttünk
S száz csatában lobogott felettünk
Melyre szent szó: Szabadság! van írva
Diadalként ellenség ne bírja . . .

Tépjétek szét! . . . rongyait vigyétek . . .
Ez legyen legszentebb ereklyétek! . . .
Aztán menjen — a ki merre akar.
Éjjen hon s az elárult magyar!

Szól az őrnagy s mely ott volt mellette:
Egy pisztolyát a légbe sötétítte,
A másiknak öldöklő hangjára
Zuzott fejfel dől hanyatt lovára.

Élszáguldott a paripa vele
Lába levén mindig kengyelebe. . . .
Mi pedig len sirva káromkodtunk
S markolatig tördeltük el kardunk.

Aztán, mintha szeretőnk lett volna:
Szent zászlónkat megsóköltük sorba
S szétvagdaltuk, — hogy ne kapja meg más;
Hejh! . . . kgserves volt ez a megosztás!

Szendehelynél, künn a faluvégen,
Három nagy sir van az erdőszélen
Nincs keresztje, mintha sir se lenne —
Ötven honvéd fekszik halva benne.

Ott, hol a hős bajtársak pihennek
A kifáradt bajnok ott pihen meg
Keresztje lett a kard markolatja
Szemfedője — a zászló darabja.

Órlon.

A három Morghóhályai.

Humoreszk.
Írta: **K. Kovács Laura.**
(Folytatás)
VI. Fejezet.

Ubald! Itthon vagy? . . . Kérdé Balambér azon módon hólepetten, csapos bajusszal a szobába rontva

— Hát te!? Talán a kaukázusból jösz. Kérde a legidősebb fivér csibukját magasra tartva; de ezért egy hüvelknyire sem emelkedett fel a kerevetről.

— Nem egészen a kaukázusból, de hó és jég ott is elegendő van a honnét én most jövök: fent voltam Visegrádon.

— Mi a ménkő!! Hát aztán minek?
— Balambér titkolózó szemhunyorgatással kezdte leoldozni a hosszú teli nyakkendőjét; prémes felöltőjét is levetette, a padlóhoz verte lábait, aztán hátratett kezekkel a kemence elé állott. Kékre dermedt orra, eléggé kimentti őt hallgatásáért. Át volt a szegény fázva.

— Ha theázní akarsz, azonnal fóni fog a samowárban, No kell?

— Nem bánom ha te is fogsz inni. En sem éhes, sem szomjas nem vagyok. — Mint rendesen, replikázott Ubald.

— Hát Zoltán hol van?
— Tudja a manó, valahol a Váci-utczán mutogatja magát új Meucsikowjában s legértelenebb fahéjszínű kesztyűiben. Mióta jobban lett, napról-napról boldobabb ezen fiu. Balambér csak mosolygott fagyos orra alatt. Olyan feszesen, egyenesen állt, mint egy ujdonat-uj nyárs.

— Hát beszélj már az Istenért, minek jártál te Visegrádon.

— Barátom, nem olyan könnyű ám ezt elbeszélni . . . Valami öt vagy hat nap előtt a Mátyás kávéházban, egy különös, — egy igen sajátos öreg ural ismerkedtem

meg Kedélyesen beszélgettünk együtt, nagyon megszeretett engemet, ugyanígy, hogy meghívott magához Visegrádra. — menjek és csak menjek vele a saját lovaival van benn a fővárosban. — Megláthatom-e a várat kerdem nem épen komoly kérdésképen. De bezzeg, neki sem kellett ennél több. — Lekem kedves fiatalemberem, épen a vár alatt van az én lakásom, könnyű lábaival ha akarja fel is mehet a Salamon-torony felé vezető uton stb.

Ünnep lévén, nem sokat kérttem magamat, hanem beültem a meleg takarók és bundák közé s gyi! — Szent-Eudrén hál-tunk. Az egy sajátos kis rácz város het templommal; „kákó“, „kákó“. Ménkő tudja mit tesz az. — Csak vasárnap értünk Visegrádra. Csupa egyhangú utazás, minden változatosság nélkül egyetlen hegylánc mentében, másoldalon folyik a Duna, de most az is be van fagyva éhes varjak sétálgatnak rajta és sikoltozó halászmadarak csapatai röpködnek partjai körül. Végre, öregem udvarára siklott szánunk. Csak épen olyan tágas, hogy a lovak megfordulhatnak benne. Földszintes, náddal fődött egyszerű ház. elején jó széles tornáczczal, két gyönyörű Vizsla vinyogva szaladt gazdája elé; engem pedig majd felfalt egy ökölyi mopszkutyácska. Erre aztán a tornáczra rohant egy valóságos boszorkányképző nőszemély. Nem mondhatom, hogy cseled, nem hogy urnó, nem hogy leány, vagy asszony; csak annyit láttam rajta, hogy nem férfi, mert vörvörös színű asszonyi pongyolába volt bujva, de a mint elől felemelte ruháját, lábaiban hatalmas bagaribőr csizmákat látatott. Borzas és vadbuja-növesű vöröshajú fején kekbajtós vörös fezt viselt gyilkostekintetű nagy fekete szeméig behuzva. Orra nagy és a legmerészebbül hajlott. Szája szintén igen nagy s tele van vakító fehér fogakkal, hogy a háta borsozik az embernek ha csak gondol is erre a fogakra. Arcszíne réz sárga mint az indiánoké. Magas csontos, izmos de minden nőieséget nélkülöző idomokkal. Vallai tul-szélesek, csipeje keskeny mint az éhes cigány gyereké. Keze melylyel üdvözlő vendégszerető öregemet: meg van egy kilo súlyu. — Ha ez azzal a kézzel nyakszirtten legyint valakit az nem egyhamar kér kenyereit.

— Kezd érdekes lenni, mondá Ubald, csibukját, melyet ép most töltött meg, jobbra-balra himbálva.

— Bementünk a házba; kényelmes barátságos szobába vezettek. A kandallóba nagy hasábok pattoztak s vagy öt darab különböző minőségű óra jelezte az időt. Épen egy negyed volt háromra. — Öregem így mutatott be a rézszínű amazonnak: Ime kedves Nunó, hoztam egy kedélyes fiatal vendéget. Van szerencsém bemutatni neked Felsőpataki Morghóhályai Balambér ministeriumi hivatalnok urat. — Rokonom; mondá az óriásra mutatva, ki nyomban megmarkolta kezemet és hatalmasan megrázta.

(Folyt. köv.)

Nyilttér.*)

Lederer Jenő tartalékos hadapród őrmester a Horvát leszámítoló bank könyvelője e hó 2-án Berzenczén a nagyvendéglőben becsületemben a legdurvábban megsértett. Sértésért felelősségre vontam, de kihívásomra azzal válaszolt, hogy nekem elintézetlen ügyeim vannak.

Tekintve, hogy az más nem lehet, mint az elégtétel alóli gyáva kibuvó, kijelentem, hogy mindaddig, míg nevezett az allitását be nem igazolja, őt nem tekintem egyébként mint egy oly éretlen ficzkónak, a ki sérteni tud, de az elégtétel adástól a leggyávábban meghátrál és a kivel szemben más módon leszek kénytelen elégtételt szerezni.

Berzencze, 1897. aug. 6.

Zohr Adolf
Kaufman J. S. czég
könyvelője.

*) Ezen rovatban közlöttékért nem vállal magára felelősséget a szerkesztő.

2378. tk. 1896.

Árverési hirdeményi kivonat.

A csurgói kir. jbiróság mint tkvi. hatóság közhírre teszi, hogy dr. Obetkó Károly kaposvari ügyvéd végrehajtónak Rácz Rozána és kiskoru Rácz Julianna-miháldi lakos végrehajtást szenvedők elleni 6 fit toke s jár. iranti végrehajtási ügyében, a kaposvari kir. törvényszék, a csurgói kir. jbiróság területén levő Miháld községben fekvő, a miháldi 34. sztjkvben A + 1—12 sorsz. alatt felvett és végrehajtást szenvedő Rácz Rozália és kiskoru Rácz Julianna tulajdonát képező 14 kültelekre a B. a. alatt Kovács Julianna özv. Jakabfi Györgyné javára bekebelezett özv. hasznélvezeti jog serelme nélkül 1322 fitban megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az

1897. évi augusztus hó 27-én d. e. 10 órakor

Miháld községhezánál dr. Obetkó Károly ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 0/0 vagyis 134 fit 20 krt. kespénzben vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított vagy az 1881. november hó 1-én 3333. I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Csurgón, 1896. évi december hó 15-én a kir. jbiróság mint tkvi. hatóság.

1—1 Dr. DERÉKY PÁL kir. aljbíró.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

Thomasfoszfátlisztet

A legmagasabb díjakkal kitüntetett

szavatolt 15—20 0/0 citrátban oldható foszforsavtartalommal és 85—100 0/0 porfinomsággal.

Fetülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszert, különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatású az összes gabbaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legelősebb foszforsavtrágya; tekintettel hatásának tartosságára, felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk. netaláni hiányt megtérítünk. felvilágosítással a legkészségesebben szolgál.

Arajanlatokkal, szakmunkákkal és egyéb a csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási-irodájának vezérképviselőisége a magyar korona orsz. területén

Képviselő Tolna, Baranya és Somogy megyék területén

NEUPÁL
12—15 Dombóvár.

Kalmár Vilmos
Budapest, Erzsébet-körut 34.